

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társszerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 ktr., minden további szó 4 fill.

Növedelem Nyitrán.

Mindenki által tapasztalt, tagadhatatlan tény az, hogy az egyesületi élet nagy terheket róv a társadalomra. Az anyagi hozzájáruláson kívül, a szellemi áldozatkészségnek is nem csekély mértékét követeli.

Szinte borzadunk, ha egy új egyesületnek az alapítása szóba kerül. Honnét vegyük az anyagi eszközöket, honnét a szellemi erőt a sok egyesület fentartása és sikeres működésüknek biztosításához? Hiszen látjuk, hogy az az egész teher, melyet a közhasznú egyesületek támogatása a társadalmi osztályokra rak, jóformán mindig egy és ugyanannak a rétegnek vállára nehezedik. Különösen katolikus egyesületeinknél észlelhetjük a társadalmi teherviselésnek ezt a körforgását. A papság és néhány buzgó világi katolikus család, ezek létesítik és tartják fenn mindazt, a mire a katolikus társadalomnak szüksége van.

Bár ez így van, még sem szabad panaszkodnunk a folyton szaporodó egyesületek és az ezek folytán növekedő társadalmi terhek miatt. Más időkben a viszonyok másminő, talán még nagyobb áldozatkészségnek a kötelessége elé állították az embereket. Gondoljunk csak azokra a

századokon át tartott háborúkra, melyeknek pusztításai alatt a végsőig feszített erőre volt szükség, hogy a hazától a katasztrófák elháríttassanak és azonkívül tömérdek nélkülözést kellett szenvednie a polgári lakosságnak épp úgy, mint a hadi zászlók alá sorakozott népek.

Igaz, hogy akkor a terhek jobban oszlottak meg a lakosság között, de igaz az is, hogy ezen megoszlás mellett is még mindig sokkal súlyosabbak voltak.

Harcban állunk most is, a társadalom megmentése és fentartásáért küzdünk, s ha kevesen is vagyunk még a csatasorokban, ez a körülmény fel nem oldhat minket a küzdelem kötelessége alól. A rohamosan romló, pusztuló társadalmi viszonyok egyébként, a létmentés kényszerűségével táborunkba terelik majd azokat is, a kiknek még becsesek és drágák a társadalom épületének erkölcsi alapjai.

Ezek a szempontok vetnek világosságot az új nyitrai társadalmi szervezetre, a *Kath. Növédő Egyesületre*, melynek megalakulásáról lapunk más helyén szólnunk.

A szociális segítség jótéteményében a város társadalmának számos rétege évek óta részesül. Az iparos ifjuságot védi, óvja, önképzésében támogatja a kath. legényegyesület. A munkások anyagi és szellemi

érdekeiről az alig egy éves ker. munkás-egyesület gondoskodik. A szegénység istápolását nemes feladatának tartja a keresztény nőegylet és az oltáregylet, ez utóbbi kétféle vonatkozásban is, a menyinyiben foglalkozást, s ennek révén némi keresetet biztosít szegényebb sorsú tagjainak és enyhíti az Úr hajlékainak szegénységét.

A jótékonyág szolgálatában áll a kath. betegsegélyző és temetkezési egyesület is, mely csak azért terjed ki kisebb körre, mert áldásos rendeltetését épp azok nem látják be és eléggé nem méltányolják, a kik ennek a zajtalanul működő egyesületnek a segélyére nagyon is rászorulnának.

Első helyen áll ezen, önszegélyző jellegű és jótékony szervezetek között az az egyesülés, mely a katolikus értelmiség szellemi és erkölcsi törekvéseit karolta fel, a katolikus kör.

Ha még ezekhez a szervezetekhez hozzászámítjuk az ipartestületet, a tűzoltóságot, az ipari és kereskedelmi tanonciskolát, melyeknek hasznos és üdvös társadalmi kihatása közismeretes, akkor megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy Nyitrán széles mederben folyik az áldásos társadalmi munka.

De ki nem látja a szervezkedésnek ezen rétegei között azt a hézagot, mely

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Gyökér Mihály Amerikában.

— Irta: Konrád Ferenc. —

New-York, 1906...

Európában, illetőleg hazámban, míg ennek a levegőjét szivtam, libanagykereskedő voltam.

Eszembe nem jutott volna soha, hogy a dollárok hazájába vitorlázzam, ha telepemen ki nem üt a vész, s el nem pusztítja libáim felét. Az a tudat, hogy ez a súlyos csapás alapjában megintgatja anyagi viszonyaimat, megfosztott a jövőbe vetett reményemtől. Eladtam tehát ingó vagyonom másik felét, s elhatároztam, hogy Amerikába vitorlázom.

Utazásom New-Yorkig tizenegy napig tartott. Utközben, ha nem voltam a hajó belsejében, a fedélzeten tartózkodtam. Órákon át néztem a hullámok játékát, gyönyörködtem a felhőkben, amelyek majd úgy gomolyogtak és harcoltak egymás ellen, mintha mesebeli óriások lettek volna, majd hosszú foszlányokra szakadtak, majd puha gömböket alkotva uszkáltak az égen, akárcsak az én drága libáim a tó vizén.

Egy vörös perkálsruhás leány nem messze

tőlem szinten ezeket a felhőket nézte. Az ellentétes színek hatása alatt föltűnt nekem a vörös ruhás hölgy. Oda leptem hozzá s megszólítottam.

— Nagysád a felhőket nézi?

A leány arca oly vörös lett erre a kérdésre, mint a ruhája. A szeméit, amelyek ultramarinkek színben ragyogtak, lesütötte s suttogva felelt:

— Igen.

— S mit lát azokban a szép felhőkben? Ugye bár olyanok, mintha legalább is ezer libából álló falka uszkálna fenn a magasban.

Alig végeztem szöveget, midőn egy hatalmas, tegetthofkéék ruhás hölgy vész jöslőleg közeledett felém. Ez vihart jelent, gondoltam magamban.

— Mit akar ön a lányommal?

— Mi rokon lelkek vagyunk, én és a kisasszony, feleltem. A felhők hoztak össze bennünket. A kisasszony is a felhőket nézte, én is.

— És micsoda ön, rokon lélek?

— Liba nagykereskedő, feleltem büszkén. Azaz csak voltam, gondoltam magamban.

Ez döntött. A mama mindjárt barátságosabb lett. Ettől kezdve annyira összeszoktunk, hogy mindig együtt voltunk. Egész életemben gavallér voltam; most sem tagadtam meg a természetemet. Mindent én fizettem. A leány szóval volt,

de annál nagyobb volt az étvágya; a mamának meg csak a beszélő képessége volt nagyobb az étvágyánál. S a mily mértékben növekedett a hölgyek étvágya, annál inkább fogyott a pénztárcám. De azért ide érkeztemkor még volt benne két ezres bankóm.

A kikötőben a mama közölte lakócímét, aztán elváltunk. Előbb azonban megígértette velem, hogy hetenkint legalább egyszer felkeresem őket.

Neki vágtam a városnak. Mit tegyek? Mihez kezdjek? Oly hivatalt szerettem volna kapni, amely kevés munkával és nagy fizetéssel jár. Ez természetemnek alapvonása s ezt a vonást igyekeztem itt is sértetlenül megőrizni. Egyszer, amint az utcákat róvtam, megszólít egy angol. Bizalmat gerjesztő kinézése volt s a hatalmas pofaszakál, mely csaknem vállait verdeste, még jobban megerősítette bennem a bizalmat.

— Uram! Ön munkát keres, ugye bár? kérdezte.

— Nem munkát, hanem pénzt, feleltem hideg vérrel.

— Uram, jegyezze meg, válaszolt az angol, hogy valaki munka nélkül pénzt kereshessen, ahhoz először is pénz kell.

— Hogyan? kérdeztem türelmetlenül.

— A dolog nagyon egyszerű. Aki uri, munka-

a cselédsorban levő társadalmi osztálynak a szervező munkából való kihagyása folytán keletkezett? A cseléddel és a napszámossal senki sem törődött, pedig ezeknek a helyzete sok tekintetben még mostohább, mint más osztályoké. Ennek a hézag kitöltésére mult vasárnap tétettek az első lépések. A nyitrai kath. nővédő egyesület, a női cselédek sorsának javítására, s ezzel kapcsolatosan a cselédmizériák enyhítésére igazi keresztény nagylelkűséggel vállalkozott.

Az egyesület egyszerre három célt tűzött maga elé. Mind a három megkapóan világos, szabatos és fontos. Vasár- és ünnepnapokon, s a körülményekhez képest máskor is összegyűjti a cselédleányokat, s oktatni fogja őket vallási ismeretekben, házi teendőkben, kézi munkában, gondoskodni fog egyúttal test és lélekűdítő szórakozásokról. Ez az egyesület szellemi célja. Azután otthont létesít, menedékhelyet szolgálhat nélküli cselédleányok számára, a hol azok, mindaddig, a míg helyet találnak, mérsékelt díjért lakást, ellátást nyernek, s oktatásban is részesülnek. Ez az egyesület másik célja, mely, mint látható szellemi és anyagi érdekeket ölel fel.

A cseléd-otthonnak természetes követkevése az, hogy az az egyesület tagjainak megbízható cselédeket fog közvetíteni. Ez az egyesület harmadik és tisztán gyakorlati célja, mely magában véve is rendkívül fontos. Lelketlen üzerek kezében van jelenleg a cselédközvetítés, a visszaélések ezen a téren olyannyira tűrhetetlenek, hogy a város már két év előtt egy bizottságot küldött ki, annak az előkészítésére, hogy a cselédközvetítés más városok példájára házilag kezeltesék.

Az ügy húzódik, de a katolikus társadalom nem hajlandó tovább várni, önszervezkedés révén kezébe vette az ügyet és azt biztosan sikerre fogja vinni. A családoknak egyik nagy érdeke az, hogy

nélküli, mondjuk bizalmi állást akar, annak biztosítékot kell letennie.

Szép bizalom az, amelyet pénzzel kell biztosítani, gondoltam magamban.

— Van önnek pénze? kérdezte.

— Van.

— Mennyi?

— Azt majd ott mondom meg, ahol állást kapok.

Az angol karon fogott és vitt magával.

— Nézze azt az utcát! Ez New-Yorknak a legveszedelmesebb része. Itt laknak a világ legelvetemedettebb betörői és anarchistái. Itt éjjelnappal cirkálnak titkos rendőrök. Önnek nem volna egyéb kötelessége, mint itt naponként délelőtt 7 órától 12-ig fel s alá sétálni.

— Uram, köszönöm a szíves ajánlatát, vágtam a szavába. De nem fogadhatom el. Az anarchisták nagyon veszedelmes lények. Úgy játszanak a bombával és az emberek életével, mint mi a kugligolyóval. Már pedig az én becses személyem csak úgy szenved a bombát, ha tőlem legalább is egy kilométernyi távolságban robban fel.

— Uram, nagyon csalódik, ha ilyeneket hisz. Az anarchisták a legkülönösebb lények a világon. Sok köztük a gyöngéd családapa, aki legpeldasabb életet él. Csak akkor kegyetlenek, ha nagy urak-

jó cselédeket kapjanak, mert a cseléd a ház méhe, a kinek dolgossága és hűsége nélkül házi jólét nem lehetséges. De még fontosabb a cselédre nézve az, hogy rendszer, tisztességes házba jusson, ez az ő léteérdeke.

Üdvözljük Nyitra város hölgyeit nemes vállalkozásukban! Nagy célt tűztek maguk elé, kívánunk hozzá lelkes kitaratást, ernyedetlen türelmet és munkakedvet, s mindezek koronájaként bőséges Istenáldást!

Az alkotmánybiztosítékok. Heves vármegye híres arról, hogy az alkotmányos mozgalmakban bátor kezdeményezésével magához ragadja a vezető szerepet. Most az alkotmánybiztosítékok ügyét mozgatja, s erre vonatkozó átirata Nyitra megye törvényhatóságának f. hó 14-iki közgyűlésén is fog tárgyalatni. A magunk részéről az alkotmánybiztosítékok sürgetését annál szükségesebbnek tartjuk, mert úgy látszik nem nélkülöz minden alapot az a hír, hogy a kormány e tekintetben Bécsben akadályokkal találkozott. De még ha teljesen szabad keze volna is erre nevezte a kormánynak, kifejezést kell adni annak a felfogásnak, hogy az alkotmánybiztosítékok megalkotása még az általános választói jog reformjánál is előbbre való. Nem szabad felednünk, hogy a haladópart nem pusztult el, csak visszahúzódott a rókalyikaiba. Ez ellen a mindenre kész szövetkezet ellen, csak erős alkotmánybástyák nyújthatnak védelmet.

A tanítók mozgalma.

Az egyházipolitikai és véderőről szóló javaslatokat kivéve alig terjesztetett az utóbbi évtizedekben törvényjavaslat az országgyűlés elé, mely a közvéleményben olyan nagy hullámverést idézett volna elő, mint a népiskolai tanítók fizetéséről szóló törvényjavaslat.

A nemzetiségek annyira elégedetlenek a javaslattal, hogy azt megobstruálni szándékoznak. Hát csak tessék, a magyar parlamentnek elég ereje van ahhoz, hogy megtörjön, de sőt esirájában elfojtsa minden obstrukciót, mely gáncsot akarna vetni a nemzeti érdekeknek és megakadályozni próbálna a törvényhozást nagy és fontos munkájában.

A nemzetiségek részéről a javaslattal szemben másminő magaviseletet és állásfoglalást nem

kal kerülnek össze. Akkor megvadulnak, ölnék, gyilkolnak, bombáznak, mint valami városostromló hadsereg. A titkos rendőrökkel pedig csaknem per tu vannak. Azután még ha bombát is találnának önre hajtani, az bizonyosan fűrészpórral lesz töltve; ha pedig igazi bomba lenne, akkor is jobb önnek egyszerre meghalni, mint nyomorogni, éhen halni. Mert nemcsak bizalmi állást nem fog kapni, hanem munkát meg kevésbé. Ez az egy állás, a titkos rendőri, amelyre mi amerikaiak európai embert alkalmazni hajlandók vagyunk. Lássá uram, a titkos rendőrség, ha erre az állásra reflektál, ad önnek havonként 200 dollárt. Ebből legalább százat félre lehet, vagyont gyűjt s még az unokái is áldani fogják.

Igazat adtam az angolnak. Megkötöttük az alkut. Letettem 200 dollár (1000 korona) biztosítékot s a rendőri hivatalban meg is kaptam a kinevezési okmányt. A fejemre meg turbánszerű főveget nyomtak. Ez a titkos rendőrök jelvénye, mondották.

A következő napon pontban hét órakor megjelentem abban az utcában. Dolgom semmi sem akad. Az anarchisták tényleg a világ legbecsületesebb emberei. Kissé kiállottak a lábaim az öt óras sötétben, de hát majd megszokom, gondoltam magamban. De bizony nem volt időm megszokni.

is lehetett várni. De már igazán meglepő, hogy a magyar tanítói kar is, illetőleg ennek a karnak egy része olyan éles ellentétbe helyezi magát a javaslattal.

Hogy úgy a felekezeti és községi, mint az állami tanítók sok alapos kifogást tehetnek a javaslat ellen, azt senki sem tagadja, a kultuszminiszter legkevésbé. A felekezeti tanítók méltán panaszkodhatnak a miatt, hogy ezután is gyengébb javadalmazást kapnak, mint az államiak, ez utóbbiak pedig az alapfizetés és a lakbérosztályok tekintetében szintén hangot adhatnak egy-egy jogos panasznak.

Ha ezek a kifogások és panaszok nem lépik át a kritika jogos határait és ha nem terjednek ki többre, mint a méltányos igények és szempontok kidomborítására, nem lehet azokban semmi rosszalni valót találni. Nyilatkozzanak meg a tanítói testületek, hadd ismerje meg a kormány azokat a szükségleteket, indokolt kívánásokat, melyek a jövőben kielégítésre várnak, ismerje meg azokat a hiányokat, melyeknek pótlásáról, mihelyt ezt az ország anyagi helyzete megengedi, gondoskodni kell.

De ha tanítók állásfoglalása a javaslattal szemben odáig menne, hogy a közvélemény felizgatásával a kormány becsületes szándékai és a törvényjavaslat tárgyalása elé akadályokat gördítenének, azt végzetes hibának kellene tartanunk.

A miért ezt a javaslatot minden higgadtan gondolkodó tanfőúrnak nyugodt lélekkel el lehet fogadnia, az főleg az egész elaborátumnak abban a két előnyében rejlik, melyekre legtalálhatóbban dr. Csernoch János mutatott rá a közoktatásügyi bizottságban, midőn kiemelte, hogy Apponyinak ez a nagyjelentőségű munkája biztosítja a *vallás-erkölcsi oktatást* és megfelel a *nemzeti érdekek követelményeinek*.

Ezek azok a döntő tárgyi szempontok, melyek a javaslatot alkotó elemeiben elfogadhatóvá teszik. Hogy venné ki az magát, ha első sorban a tanítói kar nem becsülné meg a javaslatnak ezen sarkerősségeit, melyekhez még a kar anyagi helyzete javításának *lényeges* előnyei is járulnak.

Középsztaály és nemzeti kereskedelem.

V.

A nemzeti kereskedelemnek a realitás útján kell haladnia, hogy ez által erkölcsileg is a tiszteletet és bizalmat kivívhasssa. Csakis a reális kereskedelmet szabad nélkülözhetetlen gazdasági tényezőnek elismernünk és csak is ez a kereskedelem szolgálhatja a nemzeti törekvéseket, mert termelőt és fogyasztót egyaránt nem rövidít meg anyagilag.

Ugyanis a hatodik napon, midőn már azt is kiszámítottam, hogy az egyik utca sarkától a másikig hány kőköcka van a gyalogjárón, álmodozásaimból felébresztett egy valóságos rendőr.

— Mit keres ön itt? Már hatodik napja itt látom.

— Titkos rendőr vagyok, feleltem.

S hogy még nagyobb súlyt adjak szavaimnak, előhúztam a kinevezési okmányomat.

— Itt a bizonyíték!

A rendőr átolvasta, azután jót nevetett.

— Önt becsapta uram valami szélhámos.

— De!

— Semmi de! Önt becsapták.

— De az én pénzem. A kétszáz dollárom. Ennyi biztosítékot tettem le.

— Arra ihatik barátom hideg vizet, válaszolt a rendőr még hidegebb nyugalommal.

Menekültem az anarchista-városrészből. Üzött-hajtott a szegény, hogy ily rútul rászédtek a szélhámosok; a szívemen erős nyomást éreztem, körülbelül az ellenkezőjét annak, a mit oly ember érez, aki megüti a főnyereményt. Nem tudom, hogy merre jártam, mit tettem, annyira megzavarta eszemet rövid és dicsőségtelen pályafutásom kudarcra. Csak akkor eszméltem föl, midőn

A reális kereskedelem nem ismeri a mesterséges konjunkturák alkalmazását s nem használja fel a fogyasztó tudatosságát arra, hogy azt mértékben, minőségben megrövidítse.

A nemzeti kereskedelemnek ezért undorral kell elfordulnia az uzsora minden nemétől is s minden erejéből azon kell lennie, hogy az uzsora kipusztításával a termelőnek és fogyasztónak fizetési és vevőképessége fokoztassék.

A nemzeti kereskedelem nem kísérheti irigy szemmel a szövetkezetek működését sem, mert jól tudja, hogy azok a tisztességtelenség ellen veszik fel a küzdelmet. *Ezer vagy kétezer szatóc jöltét alá kell tudni rendelni száz és százazernyi nép jöltének; utóbbiak a nemzeti gyarapodás szempontjából, fajsúlyuknál fogva pótolhatatlanok!*

A nemzeti kereskedelem még anyagi áldozatok árán, nehéz körülményektől sem riadva vissza azon van, hogy a hazai ipar terfoglalását előmozdítsa. A nemzeti kereskedelem nem helyezkedhetik ellenséges álláspontra az agrárizmussal szemben. Ellenkezőleg, örömmel kell segédkezet nyújtania mindazoknak a reformoknak a megvalósításához, melyek a mezőgazdaság talpra állítását, fellendülését célozzák. Ezáltal csak saját boldogulásának alapjait veti és erősíti meg.

A nemzeti kereskedelemnek a nemzeti kultúrát kell odaadóan szolgálnia. És ezért az általános s különösen pedig a szakműveltség legmagasabb fokára kell emelkednie a kereskedő osztálynak, hogy intelligenciájánál fogva szintén hivatva legyen a társadalom vezetésére; hogy megértse az idők szociális bajait; hogy érezni és lelkesedni tudjon a nemzeti tradíciókért; hogy a nemzeti nyelv terjesztését szívén viselje. De arra is rá kell mutatnunk, hogy ne csak azért lépünk a produktív pályákra, hogy a vagyonszerzést tűzzük ki célul minden áron és hogy a pénzszerzésben ne ismerjünk határt.

Mert a túlzó pénz és nyereségvágy igazságtalanná és önzővé teszi a munkaadót a munkással szemben és mert az az elvhajászathoz vezet, mely elpuhítja, elerőtleníti a nemzetet s akkor ugyanott fogunk állani, a hol ma tartunk.

Egyszóval a közgazdasági téren működő középosztálynak is szigorú erkölcsökkel kell rendelkeznie s akkor majd joggal alkalmazhatjuk Trithemius mondását: „Az a kereskedő, ki nem csupán a pénzszerzés miatt fejt ki tevékenységet, hanem kereskedelmi és magán életében az isteni és emberi törvények szerint él és cselekszik és a ki szívesen ad vagyonából és nyereségéből a szűkölködőknek, az épp oly tiszteletreméltó, mint bármely munkása a társadalomnak.“ Igen, az ilyen tulajdonságokkal felruházott középosztály, a szak és általános műveltség birtokában, rövid idő alatt fog magának tiszteletet és tekintélyt kivívni.

„Tekintélye erő lesz, melyet az igazságosság kormányoz és a szeretet korlátoz.“ Mindezekkel szemben vessünk egy futópillantást hazai kereskedelmünk jelenlegi viszonyaira.

Kereskedőinknek jó része még ma is a könyvelést, levelezést németül folytatja. Családi, tárgyalási nyelve nemet. Senki jobban nem terjeszti a német nyelvet, mint a mi kereskedő osztályunk.

egy fekete frakkos pincér párologó pörköltöt és korsó sört helyezett elém. Erről jöttem rá, hogy vendéglőben vagyok. Tollat és papirost kértem. Elhatároztam, hogy nem szóval, hanem írásban teszek feljelentést a rendőrségnek. Attól tartottam ugyanis, hogy kinevetnek, ha személyesen jelentkezem. Hát ha már nevetni akarnak, legalább ne az én jelenlétemben nevéssenek rajtam.

Többször belefogtam az írásba, de a följelentés sehogysém tudott elkészülni.

Mialatt gondolataimnak formát kerestem, hozzám lépett a vendéglős s barátságosan megmagyarázta, hogy ez itt a tinta, az meg a sör s hogy egy célt nem szolgálhat a két különböző folyadék. Akkor vettem észre, hogy a tollamat majd a tintába, majd a sörbe mártottam; s hogy a sörbe többször mártottam, amellet ékesen tanúskodott az, hogy a tinta színe és a sör között csak halovány különbség mutatkozott.

Fizettem. A vendéglősnek egy cent-ot adtam a villás reggeliért, a pincérnek egy dollárt. Emez mélyen hajlongott és urnak nézett, az — úgy vettem ki a szavaiból — örültek tartott.

(Vége köv.)

Es a realitás dolgában hogyan áll a mi kereskedelmünk? Minden tiszteletet megadva a kivételeknek, általános az a nézet, hogy a magyar kereskedelem nem áll valami jó hírnévben s köztisztességben sincs nagy része. Hiszen a mi kereskedelmünk minden követ megmozgatott, hogy a tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslatból ne váljék törvény.

Ez a törekvés járt is annyi eredménnyel, hogy a javaslat teljesen lekerült a napirendről. Beszéljünk-e a hamis és csalárd bukások légióiról; a hitelezőknek a cég megváltoztatásokkal és átírásokkal divó kijátszásáról? Beszéljünk-e arról a kereskedelemről, mely védelmébe veszi a börze veszedelmes kinövéseit, pálinkával sajátítja ki a magyar földet; letagadja az uzsora szörnyű pusztításait s harcot üzent a tisztességtelenség ellen küzdő szövetkezeteknek! Beszéljünk-e ennek a kereskedelemnek hazai iparfejlesztő törekvéséről! Nem tapasztaltuk-e eddig, hogy az iparfejlesztést az állami szubvenciók alakjában megkaparítható zsiros falatok kedvéért ismerték csak hazafias működésnek? Elevenítsük talán fel az „Adria“ „Turul“ és az egyéb vicináliai panamás botránnyait?! Beszéljünk-e arról a kozmopolita szellemről és törekvésekről, melyek a magyar agrárizmust, mint a föld és a kenyér uzsorását akarnák megbélyegezni, hogy az nem a magyar népet, hanem csak a nagybirtokot szolgálja?

Hazai kereskedelmünk kozmopolita szelleme ellenkezik a magyar nemzetnek ezeréves történelmével, hagyományával, szokásaival, erkölcsiével és ezért nehezen érti meg multunkat s nehezen fog velünk érezni a jövőben is.

(Folyt. köv.)

Verebély Géza.

A nyitrai Kath. Növédő Egyesület alakuló gyűlése.

Az eszme testet öltött és f. évi március hó 3-án megszületett társadalmi bajainkat orvosolni hivatott új egyesület: a nyitrai Kath. Növédő Egyesület. Azon a napon szép számmal jöttek össze városunk nemes szívű hölgyei a Kath. Kőr nagytermében. Puchovszky Bálint dr. esperesplébános magas szárnyalású beszédében esetselte a cseléd miséria okait s mint legjobb orvosot a Kath. Növédő Egyesület megalakítását ajánlotta. Az osztatlan tetszéssel fogadott beszéd után kezdetét vette az alakuló gyűlés. A gyűlést dr. Bangha Istvánné vezette, a jegyzőkönyvet pedig Saffár Antalné írta. Az egyesületi szabályok felolvasása és megmagyarázása után megtörtént a választás. Ideiglenes Elnökké Juhász Sándorné, Alelnökké Kremer Gyulané, a Patronage előljáró nőjévé: Özv. Illés Ferencné, titkárrá Merkader Antalné és pénztárosá Biringer Mária k. a. választattak meg. Majd ezek után megválasztották a 24 tagú választmányt is a következő hölgyekből: Aujeszky Józsefné, Bacsa Istvánné, dr. Bangha Istvánné, Czech Józsefné, Csellág Gyulané, Csernyák Józsefné, Böcz Antalné, Braunsteiner Mihályné, Duboviczky Imréné, Faschler Ferencné, Havel Józsefné, Herberth Jánosné, Huszár Istvánné, dr. Klobusiczky Károlyné, dr. Kostyal Miklósné, Ronchetti Oszkárné, Saffár Antalné, Sándor Pálné, özv. Spanyol Antalné, Simonffy Gyulané, Szurmay Józsefné, Tombor Kornélné, Tóth Gyulané és Varay Károlyné. Dr. Puchovszky Bálint zárószavai után a gyűlés véget ért.

Nemes hölgyeink szép eszméjének híre eljutott az ország fővárosába is. A főváros hölgyei nevében Farkas Edith, a nőmozgalomnak ezen lelkes apostola a következő levélben üdvözölte a nyitrai hölgyeket:

Tisztelt, Kedves Hölgyek!

Szívből üdvözölöm Önöket az Orsz. Kath. Növédő Egyesület körében: hozta Isten Önöket minálunk és fogadják forró szerencsekívánatainkat! Alapító-elnökünk, özvegy idb. Pálffy-Károlyi grófnő és vele együtt az egész központi elnökség lélekben és imában szeretettel egyesül összes nemes törekvéseikkel és fáradozásaikkal. Halát adunk az Istennek, hogy a kedves Nyitra is ébresztett annyi nemes lelket, akik lobogónk köré csoportosulnak, felismerve a kor bajaival és követelményeivel szemben vallás-erkölcsi, hazafias és emberbaráti missziókat.

Sok a panasz és még több a frázis: beszéd és toaszt hangzik el de sok is a társadalmi miseriákról — csak a tett, az intézmény kevés, melyekkel a bajokat orvosolnók. Önök nemes lelke azonban nem elégedett meg a szóval — a tett mezejére lépett. Kitéptek egyet a társadalmi

bajok tömegéből, kitepték azt a legelhanyagoltabb bajt, a cselédleányok erkölcsi és anyagi nyomorát és orvosolni akarják azt, mert tudják, hogy ezzel csak önmaguk jól felfogott javát és emberbaráti szívük nemes sugallatát követik és munkálják.

Szegény cselédeink nagyrészt azért nem felelnek meg a követelményeknek, mert hiányos és rossz nevelésben részesülnek.

Gondozatlanul nőttek fel, mint az erdő fái, — vadhajtásaikat, erkölcsi botlásaikat nem nyesegették, hagyták őket nőni vadon, nem csoda azután, hogy tetteikben sincs semmi nemes, semmi erkölcsös vonás. Nélkülözik Krisztus vigaszát. Pedig világosságra, vigaszra és öröme valamennyien szorulunk; ezek nélkül mi sem, ők sem bírják az „élet terheit“. Azért mi hívő, intelligens és erkölcsös nők olyképen segítünk ő rajtuk, hogy heti néhány órában pótolni iparkodunk azt a hiányos vagy rossz nevelést, melyben szegények többnyire részesültek, befolyásunkkal megnevelítvén egész életüket, lelküket magasabb színvonalra emeljük. Gondoskodunk továbbá arról is, hogy körünkben vigaszra, ártatlan örömkökre és praktikus, későbbi életükben anyagi érdeküket előmozdító tudnivalókra tegyenek szert, (könyvtár, tanácsok, hitoktatás, segélyezés, írásra, olvasásra, varrásra, ruhaszabásra való tanítás, ingyenes közvetítés stb.) nehogy ezeket veszedelmes forrásokból merítsék vagy félős utakon keressék.

Azonban valljuk be őszintén, hogy nem csak bennök, hanem bennünk is van hiba. Hány úri nő van társadalmunkban, aki csak önző módon foglalkozik cselédjével, és hány van, a ki a bér pontos kifizetésével már eleget vél tenni cselédjének! Lelke, halhatatlan lelke feledve van a legtöbb cselédtartó úri nő előtt és csak alárendeltsége és szolgálai volta van előtérben — ez irányítója a vele való bánásmódnak, amely gyakran, sem nem keresztényi, de még humánus sem.

Mi azonban igazi keresztény nők akarunk e tekintethen lenni, kik cselédeinkkel is önzetlen szeretettel bánunk, s kiknek lelküdvét szorgalmazzuk, arra ha kell áldozunk is, vallásos kötelemeik teljesítésére ügyelünk s nekik mindenben jó példát adunk. S higgyék el, ha mindezt megteszük, akkor a cseléd is megjavulnak majd, s úrnők áldozatosságát visszafizetik hűséges ragaszkodással és lelkiismeretes szolgálattal.

Egy-egy esetleges csalódás nem ingathat meg minket a fölsimert igazság követésében. Vannak és lesznek nehézségeink is, de vigasztalódjunk azon a sok és nagy eredménnyel, melylyel a Mindenható eddig is megáldotta szerény iparkodásainkat, útmutatást adván e sikerekkel arra, hogyan kell vetnie annak, aki jó aratást akar.

Mindent megújítani Krisztusban, ugyebár ez a mi jelszavunk, tisztelt, kedves Hölgyek! És meglássák, ha ehhez hűek maradunk és egész életünkben és minden szociális munkánkban ez után igazodunk el; akkor mindenben eltaláljuk majd az igazit; szorgalmasak és okosok, mélyen vallásosak és jó modoruak, buzgók és életrevalók leszünk, kik a nyitrai védeenceinken kívül idővel meghódítottunk Krisztus számára olyanokat is, akik azt ma nem is gondolják!

Úgy legyen! Isten éltesse Önöket!

Szerető és szolgálatkész hívők:

Farkas Edith,
alelnök.

Ujdonságok.

Értekezlet. A Nyitra megyei Pártszövetség (volt Ellenzék) szerdán, március hó 13-ikán, délután 6 órakor rendes tanácskozási helyén, Nemcsék Ferenc prépost-kanonok úr házában értekezletet tart, melyre a tagokat és a Pártszövetség elvarátaikat tisztelettel meghívja
Az elnökség.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Szvoboda Béla nyitrai díjtalan pénzügyi számgyakornokot, jelen állomási helyén való meghagyással, segélydíjas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki. — Markoth Gyula, Nyitra megye főispánja Bieliczky Kálmán közigazgatási gyakornokot, tiszteletbeli szolgabíróvá kinevezte, egyszersmind szolgálattételre a vágsellyei ljárás főszolgabírója mellé áthelyezte.

Halalozás. Schuster Aladár, vármegyei közgyűlés elnöke, ersekújvári származású keszegfalvi nyugalmazott plebanos, életének 43-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

Kropácsi Jenő, nagytapolcsányi köz- és váltó ügyvéd, Nyitrai vármegyei törvényhatósági bizottságának tagja, március 2-án életének 57-dik évében elhunyt. A boldogultat édes atyja Kropácsi István, neje, szül. Brandis Etel és kiterjedt rokonság gyászolja. Nyugodjék békében!

A vármegyei közigazgatási bizottság folyó hó 12-ikén délelőtt 10 órakor tartja rendes havi gyűlését.

Vármegyei közgyűlés. Nyitrai vármegyei törvényhatósági bizottsága jövő csütörtökön, március hó 14-én rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozatban a többi közt a belügyminiszter leirata szerepel új jegyzősek szervezése tárgyában; több vármegye közönségének különféle tárgyú átirata. Heves megye az alkotmánybizottságok mielőbbi törvényhozási megállapítása; Sopron város a viriliss jogosultság eltörlése iránt írt át. A személyi ügyek között Beller János zsámbokréthi szolgabírónak lemondása és végkielégítése, több nyugdíjazási és végkielégítési ügy fordul elő. — Az állandó választmány ülése szerdán délelőtt 10 órakor lesz.

A nyitrai kath. kör kebelében működő irodalmi szakosztály által rendezett *felolvasó estélyek* mindig esemény számba mennek, és hogy ezek a nagyközönség igényeit teljesen kielégítik, azt legjobban bizonyítja azon örvendetes tény, hogy a felolvasások alkalmával a kör nagyterme szinte kicsinek is bizonyul. Próbalkoztak már másutt is ismeretterjesztő előadásokat rendezni, de csak az eszmét hangoztatták, valóra azonban nem fordították, mert a felolvasások rendezéséhez nagy szellemi töké, kitaró szorgalom, és lankadatlan munkakedv kivantatik, ebből pedig a kör tagokban annyi van, hogy még egy pár ciklust is lennénk képesek bőven ellátni. Meglepő tehát az a változatosság, mely az estélyeken megnyilvánul, az egyik a szociális kérdést, másik az életet, harmadik a történelmet vizsgálja; ma egy szórakoztató humoreszk, holnap egy vig monológ, majd egy kacagtató vigjáték kerül színpadra. A zene is kitesz magáért, — jól jöveddőlünk, mikor *Schöndorfer Gyuláné* úrhölgyről azt írjuk első föllepése alkalmával, hogy minél többször a vizionlátásra, — mindjobban kidomborodik az a művészi lélek, mert akár zongorázik, akár szindarabban szerepel, mindig újat produkál. Az ő mesteri zongorajátéka vezette be a múlt vasárnapi estélyt, méltó partnere volt *Stettka Bogumil*, a játékáról előnyösen ismert művész. Ezután dr. *Cserenyey István*, teológiai tanár lépett a felolvasó asztalhoz, és „A német és francia kulturharcoltanusága” címen igen élvezetes és korszerű történelmi tanulmányt mindvégig lekötötte a hallgatóság közönségét. Zajos tapsvihar honorálta a felolvasó jól megoldott feladatát és hatása mellett bizonyít az, hogy Kubinyi Endre ennek kapcsán indítványozta, hogy üdvözlöjék Richard, párizsi bíboros érseket és a szenvedő francia katolikuskokat. Ezen indítványt nagy lelkesedéssel fogadták el. Az estély következő száma volt *Filberger Vilmos* sölője, közönségünk oly előnyösen ismeri, hogy hegedű solo nélkül szinte el nem képzelhető Nyitra. *Boronkay Lajos* humoros felolvasását a közönség lelkesen megtapsolta. Az estély utolsó pontja volt ismét *Schöndorfer Gyuláné* urnő és *Stettka* játéka, mely után a közönség egy tanulságosan és élvezetesen eltöltött estély emlékeivel távozott.

Ma vasárnap délután 6 órakor ismét felolvasó estélyt tart, melynek igen érdekes és tanulságos műsora a következő: 1. *Biringer Adrienne* k. a. *Stettka Bogumil* enek- és zenetanár úr kíséretében zongorán előadja *Bethoven* I. szonátájának 1. részét. 2. *Steiner* Gyula vármegyei főjegyző úr ismerteti „A magyar nyelv helyzetét Nyitra vármegyében”. 3. *Schöndorfer Gyuláné* urnő és *Kramer* Vali k. a. énekelnek egy duettet (A két kackiás szakácsné) *Fellner* Mici k. a. zongora kíséretével.

A kör 12. befejező felolvasó estélye, március 17-én vasárnap 6 órakor lesz, melyen a komoly felolvasást a jövő számunkban közlendő keretben Dr. *Franciscy Lajos*, theol. tanár fogja tartani. A felolvasó estélyre ez uton is felhívjuk a kör tagjainak és az érdeklődőknek szives figyelmét.

Szociális előadások. A ker. munkás-egyesület szorgalmasan használja föl a teli időszak vasárnapjait tagjainak szociális képzésére. Múlt vasárnapon a munkabérről volt előadás. A szociális előadás után *Bezák István* felsőbb leányiskolai

igazgató olvasott föl a magyarok történelméből egy érdekes korszakról az Anjouk és utódjaikról 88 vetített kép kíséretében, melyeket *Roch Gyula* főgim. tanár mutatott be. Ma *Krajcsóvi István* s lelkes fog előadni a szocialdemokrácia téves elveiről. Utána vetített képek mellett ismét magyar tört. előadás. Az érdeklődőket tisztelettel meghívja a vezetőség.

Iskola-gondnokság. A vármegye főispánja a hlubokai állami elemi népiskola gondnokságához elnökké *Zlocha Tivadart*, tagokká pedig *Csobra Pált*, *Hirsch Salamont*, *Kovács Pált* és *Moravék Sándort* nevezte ki.

A nyitrai gazdasági egyesület igazgató-választmánya f. év március hó 12-én kedden délután 2 órakor saját helyiségében (Kossuth-ter 3/b) ülést tart. Tanácskozási tárgyak: 1. Jelentés a cukorrépa termelés ügyében tartott kongresszusról. 2. Jelentés a G. E. O. Sz. vegrehajtó bizottságának tárgyalásairól. 3. Intézkedés a mezőgazdaság és mezőrendéségről szóló 1894. évi XII. t.-e. módosítása tárgyában a földművelésügyi kormányhoz előterjesztendő javaslat részletes előkészítéséről. 4. Folyó-ügyek. 5. Netaláni indítványok.

Adományok. *Bendi Imre* megyés püspök úr a nyitrai kath. Növendő-egyesületnek 200 koronát adományozott. — *Puchonszky Bálint* dr. ugyanazon egyesületnek berendezkedés költségeinek fedezéséhez 50 koronával járult hozzá. Az adományokért ez uton is halás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

Egy opera énekesnő Párisban. *Sabók Sári*, a bécsi opera tagja, a hit működés felépítésénél révén a nyitrai körök is előnyösen ismernek, az intézet igazgatóságától 3 évi szabadságot kapott, s ezt az időt jobbra Párisban fogja tölteni a hova művészi önképzésének tökéletesítése végett utazik.

A szabók bérmozgalma. A múlt számban jeleztük, hogy a nyitrai ker. munkás-egyesület szabó munkásai, kikhez a városban levő összes szaktársak csatlakoztak, bérmelelet keretében a munkaadóktól. A követelés 15 százalék volt, a mi tekintve azt, hogy az előbbi arszabály már nagyon regen volt érvényben s azóta a gazdasági viszonyok sokat fejlődtek, a megelhetes föltételei nagyon megiragultak, teljesen méltányos követelés volt. Nem is talált ellenkezésre a munkaadóknál, csak hogy egyik sem akart első lenni köztük, a ki aláírja az új föltételeket. A munkások látva, hogy e kéres nem használ, bejelentették a sztrájkot, mire a munkaadók egymástól előre sejtve a sztrájkot, idegenből hozott munkásokat. Ezek azonban mesterüktől előleget kérve a sztrájkolókhoz csatlakoztak. Az igazságos ügy mellett kifejtett összetartó küzdelem tehát sikerre vezetett s a munkások foglalkozásuk után látnak

Országos gyermeknap. A gróf Edelsheim-Gyulai Lipót elnökléte alatt álló Országos Gyermekvédő Liga, f. évi április hó 2. és 3-án országos gyermeknapot és gyermekünnepet rendez. Az ezen ünnepet előkészítő helyi bizottság megalakítása céljából folyó 10-én vasárnap délelőtt 11 órakor *Markhot Gyula* főispán elnökléte alatt a vármegyei székház nagytermében értekezlet fog tartatni.

A bérkocsi tulajdonosok sztrájkja. Nyitra városnak ősi szokása, hogy mindig az utolsó, midőn valoldi közérdek előmozdításáról van szó, s mindig az utolsó, midőn valamely izetlen idea megvalósítására kerül sor. Valaki azt álmodta, hogy városunk tökéletes boldogságához már semmi más nem szükséges, minthogy a városház előtt reggeltől estig úgy bérkocsi álljon rendelkezésükre a polgároknak, kiknek ezúttal ágában sines naphosszat kocsizni. Az álmod elbeszélte a városi tanácsban, mely életre való eszmét fődözött föl benne s a képviselő testület elé terjesztette. Itt határozatképpen kimondották, hogy a dolog szigorú rendeltéképpen életbe lépjen. A bérkocsi tulajdonosoknak azonban sehogyan sem tetszett a rozsz tréfa s komolyan ellenszegültek. Szövetkeztek 500 korona büntetés terhe alatt, hogy egyetlen egy sem ad kocsi közlülük, míg a sérelmes rendelet meg nem szűnik. Két napig tartott a sztrájk s ezalatt a város is rájött, hogy a dolog fölösleges. Azonban nehogy engedni látszassék, oly magyarázatot adott a rendeletnek, hogy a flakkeres észjárás is megértette, miszerint a rendelet lényege visszavonatot. A négy kocsi ugyanis megjelenik ott naponként, de onnantól nemesak a város területére, hanem a vidékre is fölfogadható. A négy kocsi csak egyszerűen azt kell mondania mikor a városház előtt megjelenik, hogy ide vagy amoda hívják, s azzal tovább megy. Így hát vége lett a sztrájknak, nem károsodtak a bérkocsi tulajdonosok s meg van mentve a város becsülete.

Választás a bodoki segélyező egyesületben. A vármegyei törvényhatósági bizottságának felügyelete és a főispán elnökléte alatt álló

Bodoki Segélyező Egyesület a múlt hóban tartott választmányi ülésén *Lénárt Sándor* lemondása folytán megüresedett ügyész állásra dr. *Lénárt Ákos* nagytapolcsányi ügyvédet, a választmány jegyzője pedig *Santa Imre* főispáni titkárt választotta meg.

A trencsénmegyei néppárt új elnöke. Szteszkál József nyitrai kanonok s volt elnök meghívása folytán a trencsénmegyei néppárt tagjai március 5-én Zsolnán a Fölkmann-féle házban értekezletet tartottak. Megjelentek a néppárt vezérferfiái, köztük dr. *Ernszt*, *Szmrecsányi* és *Gyuris* néppárti képviselők. Az összejövetel célja volt, hogy a távozó Szteszkál József helyébe új elnököt válasszanak. Egyhangulag és nagy lelkesedéssel Gyurcsánzky Demeter dombelvi esperes-plebanost választottak meg elnöknek. Egyéni jelleme, társadalmi és politikai eddig kifejtett működése arról kezeskednek, hogy a választás a legalkalmasabb egyénre esett. A választás után a párt jövőjére vonatkozó több fontos ügy volt megbeszélve. Több üdvözlő táviratot is küldtek a tanácsközök, nevezetesen gr. *Zichy Nándornak*, gr. *Zichy Aladárnak*, *Rakovszky Istvánnak*. Táviratilag üdvözlöttek még dr. *Tóth Jánost*, a Nyitrai megyei Szemle volt szerkesztőjét és az új szerkesztőjét. A gyűlés az új elnök életésével ért véget.

A pártszervezet egységének és egyöntetű működésének biztosítására az értekezlet kerületenként bizalmi férfiakat jelölt ki, a kik az elnökség mellett a vegrehajtó bizottságot fogják alkotni. Kijelöltettek: A trencsén-baáni választókerületre *Recska István* és *Jánoky-Madocsnányi Gyula*; a trencsén választókerületre: *Recska Zsigmond* és *Bucsek Andor*, a pucho-illavaira *Chocholus Bálint*, dr. *Chorenyi József* és *Mednyánszky László*, a vágbeszterce-bellusira *Bereghy Andor*, *Weber József* és *Szmrecsányi György*, a nagybittseire *Zatkovics Antal* és *Tvrdy Ede*, a zsolna-rajecira *Turcsák József* és *Gáli József*, a kiszuca-várnaira *Zsmdia Kálmán* és dr. *Eraszt Sándor*, a csacaira *Gily Ede* és *Gyuriss Emil*. Vegül a part titkarává *Bereghy Andor*, jegyzőjévé *Krautmann István*, pénztárnokává *Diera Ignác* választották meg. — Örömmel regisztráljuk trencsénmegyei elvárataink céltudatos szervezkedését. Üdvözljük az új pártelnököt, a ki bizonyára érdemes elődjének lelkes buzgóságát fogja belevinni nagyjelentőségű tevékenységének körébe, üdvözljük a körülötte sorakozó kipróbált gárdat, melynek kitartó működéséhez a legszebb reményeket fűzzük!

A korpa. Az egyik nyitrai újság a következőket írja:

„Még a legnagyobb ellenségnök sem állíthatja, hogy hitvallási tendenciáikat vitánk be a hiriapiróalombba. A „Nyitra” azért indult meg, hogy a közérdeket szolgálja és ezért mindent ostromoz, ami separatistákus trotháságoknak szolgálatában áll. A Nyitrai megyei Szemle, oélljárás híven, pl. ebben az irányban halad és most már keresztény listet kezd gyártani. — Ne vigyük, kérjük, a vallás szentségét a zmalom kereké közé, mert ott megörlök és korpává válik, ami csak disznóknak való.”

Tehát a korpa csak „disznónak” való. Sajnáljuk az aprólé szervezkedést és publikumát, mert mint a közlemből kiténik, a szerkesztéslen szerkesztő fejében és lapjában csak korpa van. Megdöbbszbeant „separatistákus trotháság”!

Elfeledett szobar. A Bold. Száznek a nyitrai törvényszéki palota előtt felállítandó új szobrára beküldött lapunkhoz *Galik Mihály* 4 koronát. Hozzáadva a múlt számunkban kimutatott 3307 kor. 62 fillérhez lesz főösszeg 3311 kor. 62 fillér. — Isten fizesse meg!

Meghívás. Az 1898. XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekbe tartozó Nyitrai megyei központi hitelszövetkezet mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja 1907. évi március hó 20. napján délelőtt 10 órakor a Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület helyiségében (Kossuth-ter 3/b.) rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívottak. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság 5 tagjának választása. 6. A jóváhagyott módosított alapszabályok bemutatása. 7. Netaláni indítványok. — 1906. évi december hó 31-ikén volt a szövetkezetnek 119 tagja 1082 üzleteredményről, az év folyamán belépett: — tag: — üzleteredményről, kilépett 4 tag 16 üzleteredményről, tehát maradt 1906. év végén 115 tag 1066 üzleteredményről. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Nyitra, 1907. évi február hó 26. napján. Az igazgatóság. 42.

A szociáldemokraták szakszervezeteit fölmozdították. A munkás szabadságot védjük és védeni fogjuk mindig. A nélkül a munkás legéletbevágóbb érdekeit előmozdítani nem tudja. Ez a munkás szabadság ad jogot a szervezkedésre és egyesületi tevékenységre a munkásnak. Bármely munkás egyesületet vagy szakszervezetet fölmozdítani magában véve igazságtalanság volna s a munkás szabadság elkobzása. De nem az akkor, ha a szakszervezet, mint az építőmunkások és a kávéfőzők most fölmozdított országos szakszervezetei, a munkás jogaival visszaélve, fölülte zsarnokoskodnak, pénzt bűnös módon kezelik, hanem a szakszervezetet nem csak lehet, de kell is fölmozdítani. Azért csak dicsekedni látnunk abban s azt a szigorú ellenőrzést a hatóságok részéről nemcsak a központban, hanem a vidéki csoportoknál is kívánatosnak tartjuk. Bűnös eljárás az, mit városunkban is tapasztalunk, hogy pl. a ker. építő munkásoknak szabályszerű megalakulását, melyet a törvény szerint 3 nap alatt tudomásul kellett volna venni vagy kifogásolni, egyszerűen semmibe sem veszi, azzal meg egyáltalán nem törődik, mit csinálnak odaát a demokrata csoportban.

A nagytapolcsányi főbíróóság. A nagytapolcsányi járásból írják lapunknak: Még hónapok választják el a megye közönségét az általános tisztújítástól, de azért már sűrűn beszélnek a várható változásokról. Így mint bizonyos dolgok emlegetik Tóth Lajos nagytapolcsányi főbíróának lemondását és nyugalmába vonulását. Az utódjára vonatkozó kombinációk között sok rokonszenvvel találkozunk Szpál József ugyancsak nagytapolcsányi szolgabíróának a jelölése, a kit pontos és jó modorú tisztviselőnek ismernek.

A zóbor hegyközség f. hó 3-án tartotta a városi székház nagytermében Horváth Sándor c. főigazgató elnöke alatt évi tisztújító közgyűlést. A gyűlést az elnök kimerítő jelentése vezette be, amelyből kiemeljük a következőket:

1. **Vallásügyek.** A hegyközség kápolnájának jókarban tartásáról s az istentiszteletnek folytonosságáról a nyár folyamán gondoskodás történt. A közgyűlés köszönetet szavazott Ferenczi J. és Sarmaságh G. tanároknak az istentisztelet körüli gondosságukért. A kápolna-alap már mintegy ötöd-félszáz koronára tehető. A sz. Orbán-kápolna területén a határjárás megtörtént s az 1532. sz. a. „Szt. Orbán-kápolna alap“ címen külön betétet nyert.

2. **Közművelődés.** Zoboron összesen 73 tan köteles iratott össze. Ezek közül csak 44 járt iskolába, de ezek is csak igen szakadozottan. Egy állami segítséggel felállítandó iskolának létesítésére a kellő lépések megtörténtek.

3. **Népesedés, építkezés.** A hegyközség fejlődését a lakószobák és mellékhelyiségek szaporodása bizonyítja. Míg 1902-ben volt 496 szoba és 439 mellékhelyiség, addig 1906-ban volt 575 szoba és 502 mellékhelyiség. A többlet tehát 79 szoba és 63 mellékhelyiség. Az illeték összege kitett az épületek után 1902-ben 1255 kor., 1906-ban 1451 kor., többlet tehát 196 kor. Az egész évi kivetés volt 1906-ban 2794 kor. Ebből földadó 1346 kor., épületadó 1451 kor. Ez adatok azt bizonyítják, hogy a mezei kulturáról kezdünk áttérni a nyaraló rendszerre.

4. **Utak és közlekedési eszközök.** A hegyközségi utak jók, sőt kifogástalanok. Pedig sok akadályal és kalamitással kell megküzdeni. A közlekedés azonban gyarló. A lefolyt évben az omnibusz-közlekedés is szünetelt, mert nem lehetett biztosítani a kívánt 500 koronát.

5. **Madárvédelem.** Az éneklő és rovarvő madarak védelmére a választmány is megtette az első lépéseket. Megkezdte — mint az egész művelt világon szokásos — a madárodok felállítását.

6. **Közigazgatás és rendészet.** A hegybíró a békeltető bizottsággal együtt a birtokosok kívánságára 22 helyszíni tárgyalást tartott, melyek közül 21 sikerrel végződött; 1 esetben a felek bírót uton kívánták a pör tárgyát elintézni; a bíróság is úgy ítelt, mint a békeltető bizottság tanácsolta. Rablás, betörés, súlyosabb beszámítás alá eső lopás nem fordult elő ez évben. Kihágási eset kettő fordult elő, ezeket a rendőrség vizsgálja. A Glasner cégnek gránitkő-termelésre adott engedély ellen a szomszédos birtokosoknak jogos felszólására felebbezést nyújtott be a választmány is. Elnök úr ezután a választmányának, mely a tisztikart mindenkor teljes buzgalommal támogatta a terhes feladatában, hálás köszönetet mondott. A zárószámadások szerint az 1906. év összes bevétele volt 6108 kor. 30 fill. A kiadás ugyanannyi. Az 1907. évre költségvetés szerint

előirányzott bevétel 4692 kor. 51 fillér, kiadás 4448 kor. Maradvány 244 kor. 51 fill. A hegyközség vagyona jelenleg 3356 kor. 45 fillér.

Tisztviselőkké egyhangulag megválasztottak: Elnök: Horváth Sándor. Alelnök: Huszár István. Hegybíró: Bócz Antal. Pénztáros: Jánoska János. Jegyző: Herald Gyula. Választmányi tagok: Boxhora V., Braunsteiner M., Csacsó I., Csernyák R., Cernyánszky L., Dubóviczky I., Felsner J., Ferenczi J., Guderna B., Herverth J., Horváthy Imre., Jaross S., Kiss M., Kondor I., Kubinyi E., Kutvaszer I., Lakits I., Dr. Lőrinczy Gy., Mercader A., Morton J., Palásthy V., Paulik A., Poppelka J., Dr. Puchovszky B., Riszner K., Sarmaságh G., Szlavik K., Szécsy F., Sztránszky I. Dr., Tombor K.

Zarándok-út a Szentföldre. Irta dr. Franciscy Lajos. A Nyitramegyei Szemlének a fenti cím alatt közzétett tárcasorozata *külön lenyomatban* is megjelent. Megrendelhető Nyitrán, Huszár István úr könyvkereskedésében. Ára bermentes megküldéssel 2 korona.

Parmai ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcóbort finomítja, üdíti, ugyanígy, hogy még a legérzékenyebb arcóbortok is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árértékű külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmatlanul elhagyja, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható Nyitrán, Kubányi István drogériájában.

100.000.000

koronát szándékozunk Magyarországon készpénzben elhelyezni!

Róth bankház Budapest

Bank-központunk:
VI. ker., M. kir. Opera-Bazár Palotájában.
Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%, 3 1/2%, 4 1/2%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog-kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%, esetleg 5 1/2%-al. **Személy és tárca váltóhitelt** iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 2 1/2%—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzügyintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk a Magyar Osztrák-Bank kamatlába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi pénzügyintézet által nyújtott jelzálogos-törlesztéses, személy és váltó-kölcsönt.

Mindenemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk, mindenkor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesoportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankházunk képviselőit megbízható egyéneket felvesszünk. (Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.) 38. 1—52.

Bank-helyiségeink Budapestben:
Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca 16. sz. a. vannak.

Színház.

Nem rég tettük szavá azt a törekvést, mely a léha daraboknak nyit utat a nyitrai színházban. Egy ugyan szórványos tünet, Mezey igazgató csak időnkint kedveskedik a közönségnek kaviárral, de ez aztán olyan, hogy erre a leg-

erősebb idegek is reagálnak. Három-négy ily darab vonult fel eddig a színpadra, de ezek aztán olyanok, hogy a Vígszínházban is megállanák a próbát.

E héten a *Papa lánya* került bemutatásra. Nagy garral hirdették, hogy ez a Népszínház állandó műsordarabja. Ez épenséggel nem emeli a darabot, illetőleg nem menti a színre hozatalát, mert épen a fővárosi színházak voltak azok, a melyek megfedkeztek arról a hivatásról, amelynek szolgálatában kellene állania minden színháznak, s amelyek kiölvén a közönségből az esztetikai érzést elhittették, hogy a színház mulatóhely és nem a művelődés és művészet temploma.

Elszomorító jelenség, hogy nálunk is tért hódít ez a felfogás a színi művészet dolgáról. A színpadon megjelenik a könnyű erkölcs s a közönség nézi, túri, sőt is meg is tapsolja.

De nem ez költi föl csodálkozásunkat t. i. a színiigazgató izlése és a közönségnek alkalmazkodása ezen izléshez. Inkább azon csodálkozunk, hogy a színi bizottság ezt a közérkölcöskben való garázdalkodást tétlenül nézi. Bátran felállítjuk azt az alternatívát, hogy kötelessége a közérkölcöskök védelme, vagy nem. Ha igen, akkor erős kézzel megakadályozni a *Papa lánya* szellemű darabok színre hozatalát — kötelesség.

A bűn akkor is bűn marad, ha selyemben bársonyban jelenik is meg. Ha üldözzük a rosszat, üldözzük mindenütt, a színpadon is.

Hétfőn a *Vig özeveg* harmadszor. Kedden Herczegh Ferenc a *Dolovai nábob leánya* c. színmű került előadásra. A főszerepet V. Illés Magda játszotta, a színmű első felét elég sikerrel; a másik részében azonban szerepből folyó bizalmatlansága és tartózkodása me-revségbe csapott át. Legjobban Krasznay Ernő tetszett Tarján Gida szerepében.

Szerdán a *Papa lánya* c. énekes francia izű bohózat került színre, csütörtökön *Doktor Úr*. Csak sajnálni tudjuk a szereplőket, hogy művek és nem klasszikus értékű alkotások előadásában kénytelenek erejüket pazarolni. C.

Heti műsor. Márc. 10-ikén vasárnap délután „Koldus Gróf”, este „Cigány”. Hétfőn 11-ikén „Lady Windermire legyezője”. Ujdonság. (Bérlet-szünet.) Kedden 12-ikén „Kornevilly harangok”. Szerdán 13-án „Dorrit kisasszony”. Csütörtökön 14-ikén „Lady Windermire legyezője”. Pénteken 15-én „Rákóczi fia” Díszelőadás. (Bérlet-szünet.) Szombaton 16-án „Bohém szerelem”.

Kossuth Ferenc levele.

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész úrnak
Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az INDA-SZESZ bedörzsölése jó hatásúnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENC.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavas

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdít és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyástól. Massagehoz (gyúró-kenő kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz. köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggatás és mindenemű meghűlésből eredő bajok ellen. A székelyhavas INDA-SZESZ össze nem tévesztendő a közönséges sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeskeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavas gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmulhatatlan gyógyfű sósborszesz. Egy üveg székelyhavas „INDASZESZ” fölér 10 üveg közönséges sósborszeszszel.

Készítő: Balázsovich Sándor gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy.

A törvényesen védett székelyhavas „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben minden gyógyszerárban, valamint Nyitrán, Kubányi István és Sztránszky József cégeknél.

33. 3—3.

I. A „Nyitrazsambokrèthi Takarékpénztár“ felszámolás alatt

1906. évi forgalmi kimutatása.

Bevétel	Kor. f.
1905. évi dec. 31-én készpénz	17977 21
Kamatokból	273 20
Váltókból	480 —
Jelzálogból	724 —
Perköltségekből	472 52
Betét visszleszámitolásból	6 78
	19933 71
Kiadás	Kor. f.
Betétekre	251 32
Betétkamatokra	5 51
Perköltségekre	1039 89
Részvény osztalékra	60 —
Felszámolás költségei:	
a) Kezelés és ügykezelő díja	801 49
b) Lakbérre	240 —
c) Felügyelő-bizottság díja	130 —
d) Felszámoló ülései díjai	400 16
Pénztári készlet 1906. december 31.	17005 34
	19933 71

II. A „Nyitrazsambokrèthi Takarékpénztár“ felszámolás alatt

1906. évi Vagyon és Teher kimutatása.

Vagyon	Kor. f.
Készpénz 1906. évi dec. hó 31-én	17005 34
Készpénz utáni kamat	3722 86
Váltókban	7839 50
Jelzálogban	480 —
Veszteség	70952 30
	100000 —
Teher	Kor. f.
Részvénytőkében	100000 —

III. A „Nyitrazsambokrèthi Takarékpénztár“ felszámolás alatt

1906. évi Nyereség és Veszteség kimutatása.

Nyereség	Kor. f.
Kamatokból	273 20
Készpénz utáni kamatokból	824 24
Betét visszleszámitolásból	6 78
Perköltségekből	472 52
Veszteség	70952 30
	72529 04
Veszteség	Kor. f.
Kamatokra	5 51
Perköltségekre	1039 89
Felszámolás költségei	1571 65
1905. évi veszteség	69911 99
	72529 04

Kelt Nyitrazsambokrèten, 1907. évi január 5.

A felszámoló.

Ezen kimutatásokat a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk, s megvizsgálva, teljesen helyeseknek és rendben levőknek találtuk.

44. 1-1. **A felügyelő-bizottság.**

Szőlőoltvány

Riparia portalis alanyon készült gyökeres fás pasatuti 800 db; Muskát Othonel 450 db., Prekocéde Malingre 100 db. darabonként 20 fillér. Kapható: Gerő Istvánnál, Nyitra-Zoboron. 45. 1-1.

Eladó szőlő.

Nyitrán, a Felső-Zoboron, a püspöki hajléktól a kőkeresztig vezető uton, egy 1053 □ öl területű, csemegé ojtványokkal kiültetett szőlő, szabad kézből jutányos áron eladó. A szőlőben van egy kőből épült hajlék, szoba, konyha és eléskamrával; boltosatos kőpince; virágos kert.

Gyönyörű kilátás a Nyitra völgyére, meg azon körülmény, hogy közvetlen az erdő mellett fekszik, kiválóan alkalmassá teszik a nyári tartózkodásra. Az egész szőlő köröskörül be van kerítve,

Bővebb felvilágosítás szíveségből nyerhető Szécsy Ferenc úrnál nyitrai ügyvéd és szőlő-birtokosnál Nyitra, Káptalan-utca 24. sz. alatt. 46. 1-5.

A nyitrai püspökségi uradalom laicházi gazdaságában Moesonok mellett 6 db. simenthali jellegű hágo bika eladó, bővebbet a számtartói hivatal. 48. 1-1.

550/907. tkvi sz.

Hirdetmény.

Brezán község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és 1891. évi 16. t-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t-cikk 15. és 17. §-ai alapján ide érte a §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t-c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t-c. 15 §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t-c. 5. és 6. §-a és az 1891. XVI. t-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis **1907. évi szeptember hó 13. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t-c. 16. és 18. §-ainak esetében ide érte az utóbbi szakaszban az 1889. XXXVIII. t-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1907. évi szeptember hó 13. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3) Hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t-cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide érte azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII.

t-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1907. évi szeptember hó 13. napjáig** bezárólag nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket, harmadik jéhiszemű személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adták át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatolták, vagy ilyeneket pótlólag benyújtottak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Privigyén, a kir. járásbírósg mint tkvi hatóság, 1907. évi március hó 4-én.

(P. H.)

Tivadar,

kir. járásbíró.

41. 1-1.

Meghívó.

A Szeniczi Önségélyző Pénztár Egyletnek **1907. évi március hó 10-én**

esetleg a tagok hiányában **március hó 24. délután 4 órakor** az egylet helyiségében megtartandó

rendes évi közgyűlésére.

Tanácskozás tárgyai:

1. Elnök évi jelentése és mérleg előterjesztése.
2. A felülvizsgáló bizottságnak jelentése.
3. A tiszta nyereség felosztása és felmentvény megadása.
4. Netáni indítványok.
5. Tiszviselők, felügyelő és felülvizsgáló bizottságnak újból megválasztása.

39. 1-1.

Az igazgatóság.

PRIVIGYEI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Meghívó.

A Privigyei Népbank részvénytársaság 1907. évi március hó 25-én délelőtt 10 órakor, határozatképtelenség esetén 1907. évi április hó 1. napján d. e. 10 órakor Privigyén, a bank helyiségeiben tartandó

első üzletévi rendes közgyűlésére

a tisztelt részvényesek meghívtnak.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a zárszámadások előterjesztése.
2. A felmentvény és nyereség felosztás iránti határozathozatal.
3. Az alapszabályok 14. §-ának módosítása és egy új 50. §. beállítása.
4. Két igazgatósági tag választása.
5. Egy felügyelő-bizottsági rendes s egy póttag választása.
6. Beadott indítványok fölötti határozathozatal.

Kelt Privigyén, 1907. március hó 1-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés! Az alapszabályok 20. §-a értelmében szavazati joggal bír azon részvényes, ki nevére írt részvényen le nem járt szelvényével együtt a közgyűlést megelőzőleg Privigyén a bank pénztáránál, Budapesten a Magyar Általános takarékpénztár r. t., a Magyar pénzügyintézetek központi hitelbankja r. t. vagy a Központi kereskedelmi és iparbank r. t.-nál és Trecsenben a Trieszti általános biztosító társaság főügynökségénél elismervény ellenében letétbe helyezi.

Vagyon	Mérleg-számla.	Teher	
Pénztár:	K. f.	Részvénytőke	200,000 —
Készpénz	31,480 03	Tartalékalap*	1,003 —
Külföldi értékek	618 —	Hitelegyleti tartalék	450 —
Értékpapírok (kimut. szerint)	57,065 99	Betétek:	
Előleg értékpapírokra	24,515 60	Takarékbetétek	380,444 46
Adósságok:		Csoportos betétek	7,720 —
Pénzügyintézetek	11,817 —	Perselyos betétek	3,995 78
Részvényesek	669 42	Folyószámlai betétek	11,059 83
Folyószámlai kölcsönök	36,202 90	Letétpénzek	2,036 44
Függő kölcsönök	5,079 25	Hitelezők	64,258 10
Váltó tárcák	607,226 18	Visszleszámitolás	207,338 30
Jelzálogkölesonök	119,631 14	Engedményezett jelzálogok	38,555 43
Kötelezvények	15,064 02	Átmenő tételek	5,571 41
Áruk társasüzetekben	10,142 50	Nyereség	17,766 05
Letétek	18,000 —		940,198 80
Alapítási költség	831 77		
Butor és felszerelés	1,825 —		
	Összesen 940,198 80		

* Az ezidei dotatióval 10,000 kor.

Privigye, 1906. december hó 31-én

Schmidt Imre sk. vezértitkár.	Dr. Szüksák Jenő sk. elnök.	Singer Sándor sk. alelnök.	Heumann Gyula sk. penztáros.
Bienenstock József sk. Fogelton János sk.	Fogassy Gyula sk. Weiss Sándor sk.	Gregor Imre sk.	Schühtancz Gábor sk. Soóky Kamil sk.
A felügyelőbizottság:	Halász Manó sk.	Quittner Ede sk.	Lendler István sk.

43. 1-1.

Ikt. 1654. sz./1907.

Hirdetmény.

A vágujhelyi kir. járásbírósa mint te-lekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: mi-szerint a magy. kir. államvasutak nagyszom-bat-vágujhely-trencsényi vonal számára az alább megnevezett határokból kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszíne-re a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Vágszerdahely, Brunóc és Patvaróc községre nézve 1907. március hó 19-én délelőtti fél 10 óra: Brunóc vasuti állomásra és Vieszka, Szentkereszt, Mosóc és Vágujhely községre nézve 1907. évi március hó 20-ikán délelőtti fél 10 óra: Vágujhely vasuti állomásra.

Az érdekeltek felhívhatják, miszerint ne-laláni észrevételeik a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a ki-sajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálalmak s jogosultságok iránti kifogá-saik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhívhatják mindazok, a kik a fennebbi határokból a fentemlített vasutvonal számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akar-nak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak; ezeket **1907. évi április hó 12-ig** ezen te-lekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely ösz-szeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatal-ból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthető.

Kelt Vágujhelyen, 1907. február 18-ikán.

(P. H.)

Kochanovszky,
kir. járásbíró.

35. 2-3.

GUTTMANN SÁMUEL kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár Nyitra, Tóth Vilmos utca 10.	GUTTMANN SÁMUEL NYITRA kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár.
OCCASIO!	GUTTMANN SÁMUEL NYITRA kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár.
<p>A túlhalmozott téli árúraktár és az idény előrehaladottsága miatt a mai naptól kezdve mult évi december hó 31-ig az előírt szabott árakból 10% engedményt nyújtok és minden hitelképes egyének havi vagy heti törlesztésre és minden árfelemelés nélkül. Kérem a t. vevőközönséget, saját érdekében, mielőtt ruha-szükségletét beszerezné, dú-san felszerelt árúraktáromat megtekinteni sziveskedjen.</p>	
GUTTMANN SÁMUEL kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár Nyitra, Tóth Vilmos utca 10.	GUTTMANN SÁMUEL NYITRA kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár.

Léteznek drágább gyártmányok, de nem léteznek jobb, szebb és tartósabb a **Weyrauch-féle borostyán padló-lakknál.**

E nagy kelendőségnek örvendő, aránylag olcsó padló-lakkot ajánlom b. figyelmébe.

Kitűnőnek bizonyult ugyanezen gyár

SPIRITUSZ-PADLÓMÁZA, mely teljesen szagtalan, s főelőnye, hogy egy fél óra alatt tökéletesen száraz és tükörfényes marad.

Minden színben kapható: **Csernyák István Fia Nyitrán.**

29. 2-10.

fűszer, festék, csemege, bor és ásványvíz kereskedőnél

NYITRAI HITELBANK.

HIRDETMEYNY.

A Nyitrai Hitelbank részvényeseinek 1907. évi február hó 24-én tartott évi ren-des közgyűlése a társasági alaptőkének 500 darab egyenként 200 korona névértékű teljesen befizetett, névre szóló új részvények kibocsátása által 200,000 koronáról 300,000 koronára való felemelést határozta el.

A régi részvények birtokosainak ezen 500 darab új részvény átvételére a társasági alapszabályok 6. §-ának megfelelőleg az elővételi jog felajánlatik, a mely a kö-vetkező feltételek mellett gyakorolható:

1. Minden részvényt két-két darab birtokában lévő régi részvény után egy-egy darab új részvényre illeti meg az elővételi jog.

2. Az elővételi árfolyam részvényenként 550 koronában állapítatik meg, mely-ből 200 korona a részvénytőkére, 350 korona pedig a társaság tartalék alapjainak gyarapítására fordítatik.

3. Az elővételi jog különbeni elenyészésének terhe alatt 1907. évi február hó 25-től 1907. évi április hó 15-ig bezárólag hétköznapokon a rendes hivatalos pénztári órák alatt a társaság pénztáránál gyakorolható. Ezen határidő leteltével az elővételi jog megszűnik.

Aki elővételi jogával élni kíván, tartozik a régi részvényeket azok számát ki-tüntető jegyzék kíséretében lebélyegzés végett ugyanott benyújtani és egyidejűleg az első részletfizetést, valamint a fokozatos bélyegilleték és a részvények kibocsátásával járó költségek címén darabonként 5-5 korona befizetését készpénzben teljesíteni.

4. A benyújtott régi részvények lebélyegzetnek és visszaadnak, a teljesített fizetésről ideiglenes elismervény szolgáltat ki, melyen a későbbi befizetés is elis-mertetni fog.

5. Az új részvények birtokosai 1907. évi január hó 1-től kezdve az üzlet ered-ményében valamint a részvényeseket megillető összes jogokban részesednek.

6. A befizetések következőképp teljesítendők:
1907. évi április 15-ig bezárólag darabonként 350 korona és ennek 1907. évi január hó 1-től járó 6% kamata, egyidejűleg darabonként fokozatos bélyegilleték és költség címén 5 kor.

1907. évi május hó 31-ig bezárólag darabonként 200 korona és ennek 1907. évi január hó 1-től járó 6% kamata.

Szabadságában áll azonban a részvényeseknek mindkét részletet egyszerre a kitűzött határidő előtt is befizetni.

Részletfizetések késedelmessége vagy elmulasztása a társasági alapszabályok 8.* illetve 9-ik** §§-ainak alkalmazását vonja maga után.

7. Mindkét részlet befizetése után, de nem 1907. évi június hó 15-ike előtt, az ideiglenes elismervények teljesen befizetett 200 korona névértékű, névre szóló, 1001-től 1500-ig folytatódó számozott részvényekre fognak áteserlteni.

Kelt Nyitrán, 1907. évi február hó 24-én.

Az igazgatóság.

* 8. §. Minden, az esedékesség napján nem teljesített befizetés után 6% késedelmi kamat jár.

** 9. §. Minden részvényjegyző tartozik az igazgatóság által megállapított feltételeknek pontosan megfelelni.

Azon részvényjegyzők, kik a meghatározott befizetéseket a megállapított határidőben nem telje-sítették, a 4. §-ban meghatározott módon ideiglenes elismervényeik számainak megjelölése mellett, a befi-zetésre fel fognak szólíttatni.

Amennyiben ezen felhívásnak a közzététel napjától számított 30 napon belül elegendő nem tenné-nek, úgy az általuk eszközölt részvényjegyzések érvénytelenek és jogositva van az igazgatóság ezek helyett ugyanazon számok alatt újabb részvényjegyzéseket forgalomba hozni.

Az érvénytelen részvényjegyzés folytán a részvényjegyző minden joga a társaság irányában megszűnt, az ideiglenes elismervény ellenében befizetett összeget vissza nem követelheti és ez a társaság tartalék alapja javára esik.

36. 2-2.

Verebély Géza uri és női divat áruháza, Nyitra

a Tulipánszövetség — Magyar Védő-Egyesület tagja.

II. Vármegye-u.

Legújabb női kosztüm és bluzkelme különlegességek. Tavaszai uri kalapok, nyakkendők nagy választékban! Valódi Linoleum szőnyegek! Csipke- és posztó-függönyök, asztal- és ágy-terítő. Gyapju szőnyegek és pokrócok. — Mindazon honi gyártmányu cikkeket, melyek áruházam szakmájához tartoznak állandóan raktáron tartok, a miről a Tulipánszövetség — Magyar Védő-Egyesület hiteles másolatban közreadott okmánya is tanuskodik. — Pártoljuk a honi ipart és magyar kereskedelmet ne csak szóval, de tettel!

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelyel.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonrészesezés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, a hol 2000 magyar holdnyi érdekelttség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

1906. évi sz.

Árverési hirdetmény.

Podivinszky Alajosnak Németh Gyula és neje elleni 2000 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés Nyitra város 1275. számú betetőben foglalt + 1. sorsz. 918. hrszámú Németh Gyula és neje Turba Mária neven vezetett Felső-Tábor utca 6. számú házra és udvarra 3510 korona megállapított kikiáltási árban elrendeltetett és ez az ingatlan az 1907. évi április hó 2. napján délelőtti 9 órakor Nyitrán a kir. törvényszék telekkönyvi irattári helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási árban is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 351 koronát készpénzben, vagy óvadék-képes értékpapirokban bánatpénzkép a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a nyitrai kir. törvényszék telekkönyvi irattárában és Nyitra város tanácsánál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Nyitra, 1906. évi december hó 18-án.

(P. H.)

Telegdy,

40. 1-1.

kir. tvszki albiró.

Chamott téglák és chamott liszt gyárak és szeszfőzdek számára.

Alulírott a t. e. gazdaközönség, ipar és építkezési vállalkozók, lakatosok, kovácsok, kerék- és kocsigyártók, kocsifényező, bográrok, kádárok, festők, háztulajdonosok és magánzók figyelmét felhívja a Nyitrán évek óta fennálló s jól berendezett

nagy vas-, festék- és olaj-árú valamint
mindennemű építési anyagok kereskedésére.

Répvillák, trágyavillák, vakarók, ekevas-árú, rúdvas, tengelyek, ökörpatkók, mindenféle vasárú, vasalások, fedőlemez, kátrány, cement, gipsz, izolier-lemez, szárító fali asfalt, stukatornád, angol kocsilakk, Weihrauch-féle padló-lakk, olaj-, por- és kocsifestékek különféle színekben, Cylinder- és gép-olaj, vaselin, patkózsir, Carbolineum és minden egyéb házicekk nagy mennyiségben raktáron tartatik. —

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Tessék a
címre
figyelni!

Tisztelettel

Linkenberg József

vas-, festék-, olaj- és építkezési
anyagok kereskedése

Nyitrán, Párutca 22. szám.

16. 6-13.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.